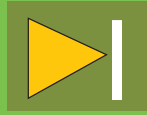

**Your Future -
Your PROFIT**
ECENT

European Certificate in Entrepreneurship
Using information technology to enhance business development

Käyttäjän opas

- Yrittäjyysominaisuuksien kuvaus
- Yrittäjyystestin rakentuminen
- Yrittäjyystestin käyttömahdollisuuksia

Leonardo da Vinci

This project has been funded
with support from the European Commission

AGREEMENT n° 2005 -A/05/B/F/PP-158.222

Sisällysluettelo

I. ALKUSANAT	Sivu 2
---------------------	---------------

II. PROJEKTIN JA TAVOITTEIDEN KUVAUS	Sivu 4
---	---------------

III. VIITEKEHYS	Sivu 5
------------------------	---------------

IV. KÄSITTEELLISTÄMISEN JA OPERATIONALISOINNIN PROSESSI	Sivu 20
--	----------------

V. RELIABILITEETTI, VALIDITEETTI JA NORMALISOINTI	Sivu 21
--	----------------

VI. INTERNET-TESTIN KÄYTTÄMINEN JA TODISTUS	Sivu 25
--	----------------

- OPPILAILLE JA OPISKELIJOILLE Sivu 25
- OPETTAJILLE/VALMENTAJILLE/HENKILÖSTÖPÄÄLLIKÖILLE/
VALMENNUSKESKUKSILLE Sivu 28
- DIFFERENTIAALIANALYYSI Sivu 31

VII. HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ	Sivu 34
----------------------------------	----------------

Itävalta	Sivu 34
Saksa	Sivu 36
Suomi	Sivu 38
Puola	Sivu 40
Espanja	Sivu 42
Sveitsi	Sivu 43
Skotlanti	Sivu 44

I. ALKUSANAT

Yrittäjyyshenkisyys on Euroopan koulutuksen ja talouden tärkeimpiä tekijöitä.

Yrittäjyyshenkisyys on tärkeää yksilön kehitykselle, yritysten tehokkuudelle, innovoinnille sekä alueiden, kansojen ja Euroopan Unionin maailmanlaajuiselle kilpailukyvyille.

Kykyjen ja osaamisen kehittäminen ja niiden esiin tuominen – niin yksilöiden kuin työnantajienkin osalta – on yksi tärkeimpiä tekijöitä Lifelong Learning in Europe – käsitteen parissa.

Leonardo-pilottiprojektin “Your Future – Your Profit – an European Certificate in Entrepreneurship” keskeisenä tavoitteena on auttaa yksilöitä, yrityksiä ja koulutusinstituutioita tunnistamaan ja kehittämään yrittäjyyskykyjä ja -osaamista ja tuoda niitä esiin, riippumatta siitä kuinka kyvyt ja osaaminen on hankittu. Internet-pohjainen itsearviointityökalu, joka on kehitetty Your Future – Your Profit (SAT-ECENT) –projektissa, mahdollistaa palautteen saamisen omista kyvyistä ja osaamisesta seuraavilla yrittäjyyden vaatimilla ja tarvitsemilla alueilla: suoritusmotivaatio, asenteet, toimintaympäristö, taidot ja tiedot sekä työkokemus.

Arviointityökalu tarjoaa useita mahdollisuuksia nuorille sekä toteutukseen – yksilöille palautetta omista kyvyistä ja osaamisesta sekä näkökulmia henkilökohtaiselle kehittymiselle ja lisäksi kykyjen dokumentointia hakemuksia varten; työllistymistä varten; työnantajille rekrytointiprosessissa; sekä koulutusinstituutioille yrittäjyyskoulutuksen vaikutuksen ja tuloksien mittaamista varten.

Tämä käyttäjän opas antaa yleiskatsauksen projektin taustasta sekä “European Certificate in Entrepreneurship” –todistuksen periaatteet. Se kuvaa viitekehystä ja tarjoaa tietoa käytännöllisestä ja teoreettisesta itsearviointityökalun tilastollisesta ja käytännöllisestä taustasta sekä sen erilaisista käyttömahdollisuuksista.

Käyttäjän oppaan tärkein tavoite on seuraava: Kaikkien kohdehenkilöiden ja –ryhmien tukeminen “Self Assessment Tool – European Certificate in Entrepreneurship” (SAT-ECENT) –työkalun käytössä henkilökohtaisessa motivoinnissa ja kehittämisessä, yrittäjyyden kykyjen ja osaamisen kehittämisessä sekä yrittäjyyskoulutuksen tehokkuuden vertailussa, ovatpa he opiskelijoita, opettajia, valmentajia, henkilöstöpäälliköitä, koulutusinstituutioita, valmennuskeskuksia, yrittäjiä tai päättäjiä.

Tämän välineen taustalla on voimakas yhteistyö; yliopistot, ammattikorkeakoulut, koulutusinstituutiot, koulut ja taloustieteilijät Espanjasta, Iso-Britanniasta, Itävallasta, Puolasta, Saksasta, Suomesta, Sveitsistä. Tämä takaa välineen tieteellisen ja käytännöllisen taustan, käyttömahdollisuuden ja tehokkuuden sekä jatkokehityksen.

Olkoon tämä väline ja tämä Käyttäjän opas tukenasi yrittäjyyskykyjen ja –osaamisen tutkimisessa ja kehittämisessä, ja tukekoon se henkilökohtaista, instituutioiden ja kansainvälistä yrittäjyystaitojen, -osaamisen ja –hengen kehitystä.

Peter Härtel

II. PROJEKTIN JA TAVOITTEIDEN KUVAUS

Leonardo da Vinci -pilottiprojektin Your Future – Your Profit, Eurooppalainen Yrittäjyyden Sertifikaatti, ECENT), tuotosten avulla voit mitata yrittäjäominaisuuksia ja niistä muodostuvia profiileja sekä käyttää testiä omien ominaisuuksiesi kehittämistyökaluna tai osana yrittäjä- ja urakoulutusta. Yhdessä projektipartnereina toimineiden maiden (Itävalta, Espanja, Puola, Suomi, Saksa, Iso-Britannia, Itävalta) edustajien kanssa on kehitetty mahdollisille yrittäjille kompetensseihin eli pätevyysiin perustuva itsearviointiväline. Sillä mitataan tarvittavia henkilökohtaisia ominaisuuksia, motivaatiota, asenteita, toimintaympäristöä sekä taitoja ja osaamista kolmella tavoitetasolla. Itsearviointiin voi toteuttaa internetissä olevalla kyselylomakkeella, jonka käyttö on kuitenkin osittain rajattu. Kyselyn tehtyään käyttäjä saa todistuksen saamistaan tuloksista.

Tavoitteena Euroopan laajuisella itsearviointivälineellä on yhteiskunnallisen ja poliittisen tietoisuuden lisääminen yrittäjyydestä sekä käytännön etujen antaminen mahdollisille yrittäjille, valmentajille, opettajille, kouluttajille ja konsulteille. Käytännön etuja ovat mm:

- Työmarkkinamahdollisuuksien laajentaminen (tuleville internet-todistuksen käyttäjille) yleisten kompetenssien todistuksen avulla
- Ammatillisen jatko-opiskelun laadun parantaminen
- Jatko-opiskeluun pääsyn helpottaminen tieto- ja viestintäteknologiaa käyttämällä
- Käyttäjien aloitteellisuuden rohkaiseminen
- Tavoitteellinen opiskelu ja opiskelun kehittyminen yritysten ja oppilaitosten yrittäjyyteen liittyvien kokemusten vaihdon avulla
- Erilaiset Euroopan koulutusjärjestelmät tulevat yrityksille tutuiksi
- - Euroopan laajuisten yrittäjyyden kompetenssien arvostaminen.

III. VIITEKEHYS

Viitekehys on jaettu seuraaviin kuuteen osa-alueeseen:

- 1. HENKILÖKOHTAISET OMINAISUUDET**
- 2. SUORITUSMOTIVAATIO**
- 3. ASENTEET**
- 4. TOIMINTAYMPÄRISTÖ**
- 5. TAIDOT JA OSAAMINEN**
- 6. TYÖKOKEMUS**

III.1. Yrittäjätestin osa-alueet ja ulottuvuudet

Osa-alueet	1			2			3			4			5			6			
	Henkilökohtaiset ominaisuudet			Suoritusmotivaatio			Asenteet			Toimintaympäristö			Taidot ja osaaminen			Työkokemus			
Ulottuvuudet ja tasot	1	Ulospäinsuuntauneisuus	Taso 1	1	Suoritusmotivaatio	Taso1	1	Innovatiivisuus	Taso 1	1	Toimintaympäristö	1	Muutosvalmius	Taso 1	1	Työkokemus	Taso 1		
			Taso 2			Taso 2			Taso 2					Taso 2					
			Taso 3			Taso 3			Taso 3					Taso 3					
	2	Tunteiden vakaus	Taso 1											2 ja vaikuttavuus	Taso 1				
			Taso 2													Taso 2			
			Taso 3													Taso 3			
	3	Miellyttävyys	Taso 1											3 Oppimiskyky	Taso 1				
			Taso 2													Taso 2			
			Taso 3													Taso 3			
	4	Tietoisuus	Taso 1											4 Stressin-sietokyky	Taso 1				
			Taso 2													Taso 2			
			Taso 3													Taso 3			
	5	Avoimuus	Taso 1																
			Taso 2																
			Taso 3																

HENKILÖKOHTAISET OMINAISUUDET	
Ulottuvuus 1	Ulospäinsuuntautuneisuus
Määritelmä / yleinen kuvaus	Ulospäinsuuntautuminen tarkoittaa toimintaa, tilaa tai tapaa, joka osoittaa henkilön pyrkivän enimmäkseen saamaan tyydytystä itsensä ulkopuolisista asioista. Ulospäinsuuntautuneet pitävät vuorovaikutuksesta ja ovat innokkaita, puheliaita, vakuuttavia ja seurallisia. He nauttivat tilanteista, joissa on paljon ihmisiä, kuten juhlat, yhteisön tapahtumat, mielenosoitukset sekä elinkeinoelämän ja poliittiset ryhmät. Ulospäinsuuntautuneet nauttivat ihmisten seurassa olemisesta eivätkä saa vastaavaa tyydytystä yksinäisyydestä.
Taso 1	Sinulla on taipumusta olla varautunut, itseriittäinen, rauhallinen ja sisäänpäin suuntautunut. Et välttämättä kärsi seuran puutteesta, päinvastoin pidät yksinäisyydestä. Eloisuuden puutteen lisäksi olet enemmänkin ujo kuin pessimistinen tai onneton. Varautunut käytöksesi mahdollistaa sosiaalisten tilanteiden tarkkailemisen ja analysoinnin muita paremmin.
Taso 2	Pidät yleensä uusien liiketuttavien tapaamisesta ja heidän kanssaan tekemisissä olemisesta. Sinun on helppo työskennellä muiden kanssa ja ajatuksiesi ilmaiseminen muille on helppoa.
Taso 3	Olet aina eloisa, aktiivinen, optimistinen, tarmokas ja sosiaalinen. Uusien liikesuhteiden luominen ja uusien toimien kuten markkinoinnin ja esiintymisten toteuttaminen on sinulle varsin helppoa ja mukavaa.
Motivaatio:	Viestintä ja itseilmaisus ovat yrittäjälle tärkeitä ominaisuuksia erityisesti markkinoinnissa ja myynnissä.
Pohdi seuraavia kysymyksiä:	<ul style="list-style-type: none"> • Pystytkö saamaan asiakkaita yrityksellesi ilman viestintää? • Kuinka saat muut ihmiset tietoisiksi hyvästä liikeideastasi?

HENKILÖKOHTAISET OMINAISUUDET	
Ulottuvuus 2	Tunteiden vakaus
Määritelmä / yleinen kuvaus	Tunne-elämältään vakaat henkilöt eivät reagoi stressiin yhtä voimakkaasti kuin muut. He ovat yleensä rauhallisia, jopa juroja ja he tulevat muita harvemmin kireiksi tai hermostuneiksi. Vaikka heillä on harvoin vahvoja kielteisiä tunteita, heillä ei välttämättä ole myöskään vahvoja positiivisia tunteita.
Taso 1	Reagoit asioihin varsin voimakkaasti. Olet muita useammin jännittynyt ja sinun on muita hankalampi pitää yllä henkistä tasapainoasi.
Taso 2	Olet rauhallinen jopa juro useimmissa tilanteissa myös paineen ja kovan työkuorman alaisena. Kielteisten ja sopimattomien tunteiden hallinta ei ole sinulle ongelma.
Taso 3	Kuvaillet itseäsi itsevarmaksi ja rauhalliseksi. Tulet helposti toimeen kovankin paineen alla ja pidät yllä ammatillisen tasapainosi myös stressitilanteissa.
Motivaatio:	Uuden liiketoiminnan luominen voi olla hyvin vaativaa ja stressaavaa, joten paineesta selviytyminen voi olla menestyksen kannalta olennaista.
Pohdi seuraavia kysymyksiä:	<ul style="list-style-type: none"> • Auttaako huolestuminen tai levottomaksi tuleminen liiketoiminnan ongelmien ratkaisemisessa? • Kuinka rentoudut paineen alla?

HENKILÖKOHTAISET OMINAISUUDET	
Ulottuvuus 3	Miellyttävyys
Määritelmä / yleinen kuvaus	Miellyttävyys on henkilökohtainen piirre, josta seuraa myötätunteisia ja miellyttäviä tunteita itsessä ja muissa. Miellyttävistä ihmisistä on helppo pitää ja he ovat mukavia.
Taso 1	Olet varsin itsekeskeinen ja epäileväinen muita kohtaan. Käyttäydyt enemmän kilpailu- kuin yhteistyöhenkisesti sekä itsetietoisesti.
Taso 2	Sinulla on vahva taipumus yhteistyöhön ja muiden kanssa toimeentulemiseen. Saat helposti muiden myötätunnon puolellesi.
Taso 3	Epäitsekkyys on tärkein piirteesi. Suhtaudut toisiin ymmärtäen, myötätuntoisesti ja tunteellisesti. Pyrit toisten ihmisten tukemiseen ja uskot saavasi muilta tukea vastavuoroisesti. Työtapaasi leimaa luottamus, yhteistyö ja pehmeys.
Motivaatio:	On lähes mahdotonta saada aikaan uutta liiketoimintaa ilman muiden tukea. He auttavat sinua parhaiten, jos olet myös valmis ja halukas tukemaan heitä.
Pohdi seuraavia kysymyksiä:	<ul style="list-style-type: none"> • Onko pysyvän liiketoiminnan aikaansaaminen mahdollinen ilman muiden tukea ja myötätuntoa? • On kilpailuhenkisiä ja yhteistyöhenkisiä ihmisiä. Kumpaa tukisit enemmän?

HENKILÖKOHTAISET OMINAISUUDET	
Ulottuvuus 4	Tietoisuus
Määritelmä / yleinen kuvaus	Tietoisuus on valpas, tiedollinen tila, jossa henkilöt ovat tietoisia itsestään, tilanteestaan ja liike-elämän toimien seurauksista.
Taso 1	Toimit spontaanisti joustavalla ja rennolla asenteella. Aloitat toimesi kevyesti ja olet joskus tietämätön, epätarkka ja pinnallinen.
Taso 2	Olet tietoinen tehtävistäsi ja velvollisuuksistasi ja olet varsin hyvä organisoimaan toimiasi. Suunnittelet toimesi tehokkuutta ajatellen.
Taso 3	Organisoi toimesi hyvin, olet huolellinen ja suunnittelet tehtäväsi hyvin tehokkaasti. Olet kunnianhimoisuuden lisäksi vastuuntuntoinen ja luotettava.
Motivaatio:	Luotettavuus ja suunniteltu tehokkuus ovat tarpeen kaikissa liiketoimissa.
Pohdi seuraavia kysymyksiä:	<ul style="list-style-type: none"> • Uuden liiketoiminnan aloittaminen on monitahoinen ja yksityiskohtainen tehtävä. Oletko siihen valmis? • Mitkä tarkkaan ottaen ovat tavoitteesi seuraaville kolmelle vuodelle ja miten haluat ne saavuttaa?

HENKILÖKOHTAISET OMINAISUUDET	
Ulottuvuus 5	Avoimuus
Määritelmä / yleinen kuvaus	Avoimuus kokemuksille kuvaa persoonallisuuden ulottuvuutta, joka erottaa luovat ja mielikuvitusta käyttävät henkilöt jalat maassa pitävistä ja tavanomaisista ihmisistä. Avoimet henkilöt ovat älyllisesti uteliaita sekä taiteita, herkkyyttä ja kauneutta arvostavia. He ovat sulkeutuneisiin henkilöihin verrattuna tietoisempia tunteistaan. Siksi he pitävät kiinni epäsovinnaisista ja yksilöllisistä uskomuksista, vaikka heidän tekonsa voivat olla sovinnaisia.
Taso 1	Toimit sovinnaisesti ja varsin konservatiivisin asentein. Suosit tunnettuja ja kokeiltuja vaihtoehtoja ja asenteesi ovat pragmaattisia ja rationaalisia.
Taso 2	Suhtaudut melko avoimesti uuteen ja luovaan liiketoimintaan, koska haluat pysyä taloudellisen ja sosiaalisen muutoksen tasalla. Sinun on helppo kehittää ja omaksua uusia ajatuksia.
Taso 3	Sinulla on rikas mielikuvitus, hyvä näkemys myönteisistä ja kielteisistä tunteistasi ja olet yleisellä tasolla kiinnostunut omista ja yleisistä asioista. Kuvaillet itseäsi tiedonhaluiseksi, älykkääksi, luovaksi ja kokeilevaksi.
Motivaatio:	Avoimuus tekee menestyväksi yrittäjäksi ryhtymisen aiheuttaman suuren elämänmuutoksen helpommaksi.
Pohdi seuraavia kysymyksiä:	<ul style="list-style-type: none"> • Uuden liiketoiminnan aloittaminen johtaa suuriin muutoksiin lähes kaikilla elämäsi alueilla. Oletko valmis näihin muutoksiin? • Yhteisöt ja markkinat muuttuvat jatkuvasti. Kuinka se vaikuttaa elämääsi nyt ja tulevaisuudessa?

SUORITUSMOTIVAATIO	
Määritelmä / yleinen kuvaus	Suoritusmotivaatio on taipumus saavuttaa ja ylittää erinomaisuuden taso. Haasteellisia tehtäviä suoritettaessa koetaan myönteisiä tunteita.
Taso 1	Haluat toimia suoritustasolla, jolla voit tietyissä tilanteissa osoittaa kykysi, jotka eivät ole muita huonommat. Pyrit välttämään epäonnistumisia ja suositt helppoja tehtäviä.
Taso 2	Haluat saavuttaa korkean suoritustason ja tietyissä tilanteissa osoittaa sinun olevan muita kykenevämpi. Pyrit menestymään ja suoriutumaan muita paremmin.
Taso 3	Pyrit saavuttamaan taidon kehittää kykyjäsi ja taitojasi, jotta saavutat korkeampia ja parempia tuloksia tulevaisuudessa. Sinulla on voimakas taipumus menestyä ja kova sisäinen motivaatio suorittamiseen. Toimit vaikeuksista ja epäonnistumisista huolimatta. Ryhdyt ja sitoudut toimiin, jotka otat tehtäväksesi.
Motivaatio:	Yrittäjän on tärkeämpi olla menestyshakuinen kuin epäonnistumisia välttävä. Parasta on taipumus suoriutua aina paremmin ja kehittää omia kykyjäsi ja taitojasi saavuttaaksesi ylivertaisen tason.
Pohdi seuraavia kysymyksiä:	<ul style="list-style-type: none"> • Opitko saavuttaaksesi hyviä tuloksia vai ollaksesi tulevaisuudessa ylivertainen? • Ovatko epäonnistumiset mielestäsi luonnollisia matkalla menestymiseen vai pelottavatko ne sinua? • Pidätkö parempana menestystä vai epäonnistumisten välttämistä?

ASENTEET	Innovatiivisuus
Määritelmä / yleinen kuvaus	Innovatiivisuus on halukkuutta ja kykyä ajatella ja kokeilla epätavanomaisia, luovia ja ainutlaatuisia ongelmanratkaisutapoja.
Taso 1	Vaikutat haluttomalta kokeilemaan epätavanomaisia ja luovia ongelmanratkaisutapoja.
Taso 2	Vaikutat halukkaalta ja kyvykkäältä kokeilemaan epätavanomaisia ja luovia ongelmanratkaisutapoja.
Taso 3	Vaikutat hyvin halukkaalta ja kyvykkäältä kokeilemaan epätavanomaisia ja luovia ongelmanratkaisutapoja.
Motivaatio:	Yrittäjät kokevat jatkuvasti uusia ja epätavanomaisia ongelmia ja heillä ei ole aina aavistustakaan, kuinka ne tulisi ratkaista. Siksi heidän on hyvin tärkeää ottaa tavaksi jatkuva luovien ideoiden etsiminen tuotteiden ja palveluiden kehittämiseksi ja uusien markkinarakojen ja kohderyhmien löytämiseksi. Heidän täytyy myös ajatella jatkuvasti luovia ongelmanratkaisutapoja ennakoimattomille ongelmille.
Pohdi seuraavia kysymyksiä:	<ul style="list-style-type: none"> • Milloin viimeksi mietit parannuksia tuotteisiisi, palveluihisi tai asiakasmarkkinoihisi? • Milloin viimeksi kokeilit tietoisesti epätavanomaista ja luovaa ongelmanratkaisutapaa? • Mitkä olivat suurimmat ongelmat? • Mitä olisit voinut tehdä näiden ongelmien voittamiseksi? • Kuka olisi voinut tukea sinua parempien tulosten aikaansaamiseksi? • Kuinka voisit parantaa epätavanomaisen ongelmanratkaisun kokeilemistä ensi kerralla?

TOIMINTAYMPÄRISTÖ	
Määritelmä / yleinen kuvaus	Keskeinen viitekehys koostuu ulkoisista muuttujista, jotka voivat vaikuttaa yrittäjänä toimimiseen. Mikrotasolla tämä voi olla ystävien ja perheen vaikutusta tai makrotasolla talouden, politiikan ja sosiaalisten tekijöiden ja trendien vaikutusta.
Motivaatio:	Yrittäjyystutkimukset osoittavat tietyn vastaavuuden yrittäjyydelle avoimen ilmapiirin ja yrittäjäksi ryhtymisen välillä.

TAIDOT JA OSAAMINEN	
Ulottuvuus 1	Muutosvalmius
Määritelmä / yleinen kuvaus	Kyky tunnistaa, hyväksyä ja sopeutua uusiin tilanteisiin.
Taso 1	Suosittavuutta ja vakautta muuttuviin olosuhteisiin verrattuna. Tutkit uusia tilanteita tarkkaan. Tutkimusten mukaan tämä voi olla yrittäjälle liian varovaista.
Taso 2	Hyväksyt muutoksen aina kun se on sinulle välttämätöntä. Sopeudut muutokseen, jos olet vakuuttunut sen tarpeellisuudesta.
Taso 3	Suhtaudut avoimesti muutokseen ja sopeudut helposti uusiin tilanteisiin. Voit käynnistää muutoksen, jos olet vakuuttunut sen tarpeellisuudesta.
Motivaatio:	Yrittäjänä koet uusia tilanteita, jotka vaativat sopeutumista. Huomaa, että jokainen muutos on myös mahdollisuus.
Pohdi seuraavia kysymyksiä:	<ul style="list-style-type: none"> • Milloin vastustit muutosta ja milloin sopeuduit siihen? • Mitkä olivat syyt ja seuraukset?

TAIDOT JA OSAAMINEN	
Ulottuvuus 2	Vaikutusvalta ja vaikuttavuus
Määritelmä / yleinen kuvaus	Vaikutusvalta ja vaikuttavuus tarkoittavat toisiin vaikuttamista haluamallasi tavalla, muiden tarpeiden ja tyylin mukaan ja tilanteeseen sopivaa tapaa käyttämällä. Ennen kaikkea kyse on selkeästä ja tehokkaasta viestinnästä, jossa lähettämäsi viesti menee sellaisenaan perille.
Taso 1	Sinulle olisi hyödyllistä kehittää henkilökohtaista vaikuttamista, koska yrittäjällä on tärkeää olla voimavaroja ihmisten innostamiseen ja motivoimiseen tavoitteiden saavuttamiseksi.
Taso 2	Selviät hämmentävistä tilanteista ja sovittelutaitosi ja luovuutesi ovat vakuuttavia.
Taso 3	Saat aikaan myönteisiä ja haluttuja vaikutuksia muihin ihmisiin muuttaen toisten suhtautumista ja käytöstä.
Motivaatio:	Yrittäjänä kohtaat useita tilanteita, joissa sinun on viestittävä sanomasi, ymmärrettävä mitä muut haluavat ja tiedettävä, kuinka käyttää tätä tietoa haluttujen tulosten aikaansaamiseksi.
Pohdi seuraavia kysymyksiä:	<ul style="list-style-type: none"> • Saatko ideasi helposti hyväksytyiksi? • Selviätkö erinomaisesti neuvotteluissa? • Oletko tehokas ja vaikuttava viestijä, joka inspiroi yleisöään ja saa sen mielenkiinnon?

TAIDOT JA OSAAMINEN	
Ulottuvuus 3	Oppimiskyky
Määritelmä / yleinen kuvaus	Oppimiskyky on halukkuutta ja kykyä omaksua uutta tietoa ja käyttää sitä hyväksi työssä.
Taso 1	Vaikutat haluttomalta uuden tiedon omaksumiseen ja sen käyttämiseen hyväksi työssä.
Taso 2	Vaikutat halukkaalta uuden tiedon omaksumiseen ja sen käyttämiseen hyväksi työssä.
Taso 3	Vaikutat hyvin halukkaalta uuden tiedon omaksumiseen ja sen käyttämiseen hyväksi työssä..
Motivaatio:	Yrittäjälle on tärkeää saada tietoa omista puutteistaan, omaksua puuttuvia taitoja ja käyttää näitä taitoja hyväksi työssä.
Pohdi seuraavia kysymyksiä:	<ul style="list-style-type: none"> • Milloin yritit viimeksi tietoisesti käyttää uutta tietoa tai taitoa työssä? • Mitkä olivat suurimmat ongelmat? • Mitä olisit voinut tehdä uuden tiedon käyttämisen edistämiseksi? • Kuka olisi voinut auttaa uuden tiedon siirtämiseen tehokkaammin? • Mitä voisit parantaa ensi kerralla?

TAIDOT JA OSAAMINEN	
Ulottuvuus 4	Stressinsietokyky
Määritelmä / yleinen kuvaus	Kyky säilyttää itsensä hallinta stressitilanteissa (herkkä, uusi, riskipitoinen, suuri työkuorma, ajan puute) ylläpitäen tarvittava suoritustaso.
Taso 1	Sinulle olisi hyödyksi stressinsietokyvyn systemaattinen kehittäminen, sillä stressitilanteita esiintyy usein yrittäjyydessä.
Taso 2	Sinulla on keskimääräinen kyky hallita stressaavia tilanteita. Kuitenkin voisit pyrkiä hallitsemaan stressiä paremmin ja jopa hyödyntämään stressiä.
Taso 3	Sinulla on hyvä stressinsietokyky, mikä on tarpeen yrittäjyydessä. Tuloksesi stressitilanteissa vaikuttavat hyviltä ja voivat jopa lisätä tehokkuuttasi. Sinulla on hyvät edellytykset yrittäjäksi.
Motivaatio:	<p>Yrittäjänä toimimiseen liittyy useita stressitilanteita ja epävarmuutta. Itse asiassa koskaan ei voi olla täysin varma päätösten vaikutuksista, koska liiketoimintaan liittyy aina riski.</p> <p>Yrittäjän elämä on joskus kiireistä ja erilaisiin yhteydenottoihin ja aloitteisiin täytyy jatkuvasti pystyä vastaamaan.</p> <p>Joillakin ihmisillä on hyvä stressinsietokyky, joillakin ei ole yhtä hyviä valmiuksia paineen alaisena työskentelyyn. Stressiä voi oppia sietämään ja paineen alaisena työskentelyä voi kehittää.</p>
Pohdi seuraavia kysymyksiä:	<ul style="list-style-type: none"> • Kuinka stressiä voi käyttää hyväksi motivoinnissa? • Kuinka hyviä tuloksia teet tiukassa aikataulussa? • Miten pysyt rauhallisena stressaavissa tilanteissa? • Tunnetko menetelmiä, joilla stressiä voi hallita?

TYÖKOKEMUS	
Määritelmä / yleinen kuvaus	Työkokemukseen kuuluu kaikki käytännön kokemus työntekijänä tai osa- tai kokoaikaisena yrittäjänä. Siihen kuuluu myös käytännön kokemus vapaaehtoistyöstä hyväntekeväisyysjärjestöissä, yhdistyksissä ja niin edelleen.
Taso 1	Sinulla vaikuttaa olevan hyvin vähäinen työkokemus.
Taso 2	Sinulla vaikuttaa olevan jonkin verran työkokemusta.
Taso 3	Sinulla vaikuttaa olevan huomattava työkokemus.
Motivaatio:	Yrittäjyystutkimukset osoittavat, että menestys yrittäjänä riippuu aikaisemmasta työkokemuksesta, erityisesti samalta toimialalta (käytännön kokemus alkavan yrityksen toimialalta). Alkavan yrityksen liiketoiminnan menestystä tukee ja siihen vaikuttaa myönteisesti, mitä pitempi, mitä intensiivisempi ja mitä lähempänä samaa toimialaa työkokemus on.
Pohdi seuraavia kysymyksiä:	<ul style="list-style-type: none"> • Onko sinulla todella työkokemusta silta alalta, jolle suunnittelet yrityksen perustamista tai olet jo perustanut yrityksen? • Kuinka tiivistä, intensiivistä työkokemuksesi on (käytännön kokemuksen pituus ja vahvuus)? • Onko sinulla kokemusta itsesi työllistämisestä? • Onko sinulla toimialakohtaista kokemusta keskeisiltä aloilta (keskeiset verkostot, myyntitaidot, markkinatutkimustiedot, tiedot kilpailijoista)? • Onko sinulla yhteyksiä henkilöihin, jotka voivat tukea sinua yrityksesi toimialakohtaisten tietojen ja taitojen saamisessa (kuten valmentajia, mentoreita, konsultteja jne. osana yrityksesi perustajatiimiä)?

IV. KÄSITTEELLISTÄMISEN JA OPERATIONALISOINNIN PROSESSI

ECENT yrittäjyysskyselyn käsitemaailma perustuu “framework of ability” (kykykehys) malliin. Tämä malli on luotu ajatellen yrittäjiä, jotka voivat kehittyä dynaamisesti (esim. koulutuksen, konsultoinnin jne. avulla). Malli koostuu seuraavista yrittäjyyden aloittamisen ja /tai liiketoiminnan kehittämisen kyvyn yrittäjyysominaisuuksista:

- henkilökohtaiset ominaisuudet
- motivaatio aloittamiseen ja jatkamiseen
- yrittäjyystietous (eksplisiittinen ja implisiittinen)

Kyvyn toimia yrittäjänä ja kehittää yritystoimintaa vaikuttavat sosiaaliset, taloudelliset ja poliittiset tekijät toimintaympäristössä.

Nämä yrittäjyyden ulottuvuudet luotiin kaksivaiheisessa prosessissa, jonka tuloksena syntyi alla oleva kahdentoista ulottuvuuden lista. Nämä kohdat johdettiin paljon käytetyllä ja laajalti tutkitulla psykometrisella mittaustavalla:

- ulospäinsuuntautuneisuus
- tunteiden vakaus
- miellyttävyys
- tietoisuus
- avoimuus
- suoritusmotivaatio
- innovatiivisuus
- muutosvalmius
- vaikutusvalta ja vaikuttavuus
- oppimiskyky
- stressinsietokyky
- työkokemus

Ensimmäisessä prosessin vaiheessa tehtiin kahden kierroksen Delfi-tutkimus. Ensimmäisellä kierroksella mukana oli 19 ja toisella kierroksella 15 yrittäjyyden asiantuntijaa (menestyviä yrittäjiä, konsultteja jne.), kaksi jokaisesta projektin osanottajamaasta. He arvioivat ja perustelivat kahdella tutkimuskierroksella jokaisen yrittäjäominaisuuksia mittaavan itsearviointikyselyn kysymyksen tärkeyden ja relevanssin kunkin itsearviointitestin osa-alueen ja ulottuvuuden kannalta. Näitä osa-alueita, jotka olivat alkuperäisiä yrittäjäominaisuuksien mittareita, vähennettiin ja jalostettiin asiantuntija arviointeina edellä mainitulla tavalla. Alunperin yrittäjyysominaisuuksia mittaavia kysymyksiä oli 160. Samalla asiantuntijoilta pyydettiin palautetta kyselyn pituudesta ja siitä, kuinka ymmärrettäviä kysymysten sanamuodot olivat kohderyhmälle (17 - 25 -vuotiaat nuoret). Kyselyn pituutta vähennettiin "statistical stop" -kriteeristön avulla ja kysymysten sanamuotoja muutettiin asiantuntijoilta saadun runsaan palautteen avulla.

Toisessa prosessin vaiheessa noin 600 kohderyhmään kuuluvaa osallistujaa (100 osallistujaa jokaisesta projektin partnerimaasta) täytti kyselyn (tässä vaiheessa kysymyksiä oli 88) esitestinä, johon yhdistettiin kolme lisäkysymystä, jotka mittasivat itsearvioitua ja vertaisarvioitua kykyä validiteettikriteerinä. Asteikkojen luotettavuusanalyysi johti kyselyn lopulliseen muotoon, jossa on 73 kysymystä.

V. RELIABILITEETTI, VALIDITEETTI JA NORMALISOINTI

Viimeisessä vaiheessa arviointityökalun viimeistelyyn osallistui 1 347 kohderyhmään kuuluvaa (17 - 25 -vuotiaat) osallistujaa projektin eri osallistujamaissa. Osallistujien asteikkopisteet laskettiin kysymysten tulosten summana muodostuvalla asteikolla. Normalisointi tehtiin laskemalla kolme prosenttilukua testissä esiintyvistä kolmesta palautetasosta siten, että kolmasosa vastauksista tuli kullekin tasolle (katso oheinen taulukko). Luotettavuusanalyysi johti seuraaviin Cronbachin alfa –tuloksiin:

Arvioinnin osa-alue	Mittarit	O nro	alfa	taso 1	taso 2	taso 3
Henkilökohtaiset ominaisuudet	Tunteiden vakaus	2.1	.52	1-14	15-17	18-25
		2.2				
		2.3				
		2.4				
		2.5				
	Ulospäinsuuntautuneisuus	2.6	.6	1-14	15-18	19-25
		2.7				
		2.8				
		2.9				
		2.10				
	Avoimuus	2.11	.81	1-15	13-16	17-20
		2.12				
		2.13				
		2.14				
	Miellyttävyyys	2.15	.59	1-11	12-15	16-20
		2.16				
		2.17				
		2.18				
	Tietoisuus	2.19	.75	1-10	11-12	13-15
		2.20				
		2.21				
Motivaatio	Suoritusmotivaatio	3.1	.58	1-15	16-18	19-20
		3.2				
		3.3				
		3.4				
		3.5				
Asenteet	Innovatiivisuus	4.1	.75	1-19	20-23	24-30
		4.2				
		4.3				
		4.4				
		4.5				
		4.6				
Asenteet	Liiketoiminnan etiikka	4.7	.57	1-12	13-15	16-20
		4.8				
		4.9				
		4.10				

Taidot ja osaaminen	Muutosvalmius	6.1	.84	1-6	7-8	9-10
		6.2				
	Oppimiskyky	6.3	.73	1-13	14-16	17-20
		6.4				
		6.5				
		6.9				
	Vaikutusvalta ja Vaikuttavuus	6.10	.7	1-12	13-15	16-20
		6.11				
		6.12				
		6.14				
	Stressinsietokyky	6.10	.81	1-12	13-16	17-20
		6.11				
		6.12				
		6.13				
	Työkokemus	7.1	.96	1-33	34-44	45
		7.2				
		7.3				
		7.4				
		7.5				
		7.6				
		7.7				
		7.8				
		7.9				

Validiteetti analysoitiin kahdella tavalla. Ensimmäinen analysointi tehtiin vertaisarviointina, johon osallistuivat Delfi -ryhmän asiantuntijat. Tällä selvitettiin asteikkojen ja kysymysten pätevyys yrittäjyyden mittaukseen asiantuntijoiden liiketoiminnan kokemuksen ja asiantuntemuksen nojalla.

Toisessa lähestymistavassa käytettiin kolmea kysymystä määrittämään ulkoinen validiteettikriteeristö yrittäjyysominaisuuksille. Tämä kriteeristö oli seuraava:

1. Itsetunto ja yrittäjyyskyky
2. Yrittäjyyskyvyn käyttäytymismalleja
3. Yrittäjyyskyvyn sosiaalinen arvostus

Itsetunnon ja yrittäjyyskyvyn sekä yrittäjyyskyvyn sosiaalisen arvostuksen Pearson-korrelaatio oli 0.39. Näistä kahdesta mittauksesta saatiin keskikorrelaatio, jota käytettiin kriteeristön analysointiin, asteittaisella regressioanalyysillä edellä mainittujen asteikkojen toimiessa ennusteina. Tämän laskelman tuloksena saatiin yhteiskorrelaatiokertoimen neliöksi (multiple R) 0,44.

VI. INTERNET-TESTIN KÄYTTÄMINEN JA TODISTUS

OPPILAILLE JA OPISKELIJOILLE

Yrittäjyysprojekti on väline, jolla mahdolliset tulevat yrittäjät, erityisesti 17 - 25 - vuotiaat nuoret saavat tietoa yrittäjyysominaisuuksiin liittyvistä “pehmeistä taidoistaan”. Väline koostuu kyselystä, jossa mitataan edellä mainittuja taitoja. Näitä ovat henkilötiedot, henkilökohtaiset ominaisuudet, suoritusbystaatio, asenteet, taidot ja osaaminen sekä toimintaympäristö.

Voidakseen käyttää yrittäjyystestiä ja itsearviointia käyttäjän täytyy kirjautua ja rekisteröityä kyselyyn ja itsearviointiin sen organisaation luvalla, joka mahdollistaa testin käyttämisen.

Itsearvioinnin täydennykseksi käyttäjä saa tietoa yksilöllisistä yrittäjyyttä koskevista ominaisuuksistaan. Hän voi vertailla niitä kolmella tasolla. Vertailu tehdään projektissa toteutetun kyselyn esitestin tehneiden hankkeen kumppaneiden edustajien pistemäärien keskiarvoon.

Henkilökohtainen arviointi mahdollistaa käyttäjän tekemään vertailun, josta ilmenee omat vahvuudet ja heikkoudet. Tätä verrataan tutkimusvaiheessa saatuihin tuloksiin hankkeen kumppaneiden edustajien pistemäärien keskiarvosta.

Käyttäjän tulee ottaa huomioon ennen testiä ja testin aikana seuraavat seikat:

- (1) Täytä kysely vastaamalla jokaiseen kysymykseen sen mukaan, mikä vaihtoehto tuntuu oikealta. Täytä kysely rehellisesti. Muuten huijaisit vain itseäsi.

- (2) Oikeita vastauksia ei ole. Saadaksesi luotettavan palautteen ja vertailutuloksen, vastaa kysymyksiin sen mukaan, mikä tuntuu oikealta ja rehelliseltä vastaukselta kysymykseen.
- (3) Varmista että ymmärrät kysymykset ja kysymysalueet. Tämä on välttämätöntä saadaksesi luotettavan vertailutuloksen. Jos kysymysalueet ovat sinulle epäselviä, katso liitteenä olevia määrittelyjä.

Kyselyn täydennykseksi käyttäjä saa internetissä todistuksen, jossa on myös testitulos.

Tietäessäsi testin tuloksen, voit käyttää opasta jossa on tulevalle yrittäjälle linkkejä valmennus- ja oppimismahdollisuuksista, joilla voit parantaa heikkoja kohtiasi.

Kysymysalueet – Määrittelyjä

Henkilötiedot

Tässä testin osassa syötät tietoja itsestäsi – sukupuoli, ikä, kotimaa, testauspaikka, työllisyystilanteesi, mitä haluat saavuttaa oppilaitoksessasi ja oletko harkinnut yrittäjäksi ryhtymistä.

Henkilökohtaiset ominaisuudet

Tässä osassa testi pyrkii saamaan sinusta kuvan yksilönä ja siitä, kuinka koet itsesi. Se koostuu 21 kysymyksestä, joissa kuvaat itseäsi ja kanssakäymistäsi muiden kanssa. Se testaa muuttumiskykyäsi ja muutoksiin suhtautumistasi sekä sitä, kuinka mielestäsi suoriudut tehtävistä.

Suoritusmotivaatio

Tämä osa testaa sitä, kuinka suhtaudut työhön. Se testaa myös tulevaisuudenodotuksiasi ja kuinka saavutat ne. Tässä osassa on viisi kysymystä.

Asenteet

Tämä osa tarkastelee suhtautumistasi liiketoiminnan tilanteisiin. Kokonaiskysymysmäärä tässä osassa on 10.

Toimintaympäristö

Tämä lyhyt osa koostuu neljästä kysymyksestä, joissa tutkitaan sinun ja perheesi suhtautumista itsensä työllistämiseen. Siinä kysytään lisäksi valitsemasi liiketoiminta-alueen taloudellisesta tilanteesta.

Taidot ja osaaminen

Tämä osa koostuu 13 kysymyksestä, joissa tarkastellaan sinua henkilönä. Niissä otetaan myös huomioon taloussuunnittelu, motivaatio, tiimityöskentely ja päätöksenteko.

Työkokemus

Tässä osassa on yhdeksän kysymystä, joihin vastaat vain jos sinulla on ammatillista työkokemusta.

OPETTAJILLE / KOULUTTAJILLE / HENKILÖSTÖPÄÄLLIKÖILLE / VALMENNUSKESKUKSILLE

Tämä ICT -sovellus on internetpohjainen on-line työkalu, josta itsensä työllistämisestä kiinnostunut, erityisesti 17 - 25 -vuotias käyttäjä saa tietoa yrittäjyysominaisuuksistaan ja kyvyistään.

Tätä internet-testiä voidaan käyttää itsearviointiin yksilötasolla ja myös opetuksen, valmennuksen ja uraohjauksen välineenä.

Testi mahdollistaa yksittäisten käyttäjien lisäksi myös

- opettajat
- henkilöstöpäälliköt
- henkilöstön kehitysvalmentajat
- kouluttajat ja ohjaajat
- uraneuvojat

analysoimaan henkilöiden yrittäjäominaisuuksia, motivaatiota ja taitoja. Testi on suunniteltu 17 - 25 -vuotiaille, mutta myös tätä vanhemmat voivat sitä käyttää.

Käyttäjä saa yksilöidyt tiedot henkilökohtaisista ominaisuuksista, motivaatiosta, kyvyistä, taidoista ja toimintaympäristöstä kahdella eri tasolla. Nämä tasot kuvaavat sitä, onko käyttäjän tulos alle vai yli keskiarvon.

Testin käyttö ja hallinta:

Testin ja itsearvioinnin tehdäkseen käyttäjän tulee kirjautua ja rekisteröityä.

Itsearvioinnin lisäksi käyttäjä saa internetin kautta palautteen yksilöllisistä yrittäjyyskyvyistään. Hän voi tehdä vertailun kolmella tasolla. Käyttäjän tulosta vertaillaan kansainvälisessä esitestissä saatuihin keskimääräisiin pistemääriin. Tämä esite tehtiin hankekumppaneiden yhteistyönä internet-kyselyn suunnittelun

yhteydessä. Käyttäjä saa siis palautetta siitä, onko hän esitestissä saatuihin tuloksiin verrattuna yli vai alle keskiarvon.

Käyttäjän tulee ottaa huomioon ennen testiä ja testin aikana seuraavat seikat:

- (1) Täytä kysely vastaamalla jokaiseen kysymykseen sen mukaan, mikä vaihtoehto ensimmäisenä tulee mieleen. Älä pohdi vastauksiasi liikaa.
- (2) Täytä kysely rehellisesti. Muuten huijaisit vain itseäsi.
- (3) "Oikeita" vastauksia ei ole. Luotettavan palautteen saamisen edellytyksenä on, että vastaat rehellisesti ja vaistonvaraisesti.

Lisäksi opettajien, kouluttajien ja konsulttien, jotka käyttävät tätä testiä tulisi huomioida:

- (1) Varmista, että opiskelijasi/asiakkaasi/osallistujat ymmärtävät kysymykset ja kysymysalueet. Tämä on välttämätöntä saadaksesi luotettavan vertailutuloksen. Jos kysymysalueet ovat käyttäjille epäselviä, katso liitteenä olevia määrittelyjä.
- (2) Varmista, ettei opiskelijoita/asiakkaita/osallistujia häiritä tai keskeytetä testin aikana.
- (3) Varmista, että he tietävät testiin vastaamisen tapahtuvan anonymisti
- (4) Varmista, että he ymmärtävät testin tarkoituksena olevan henkilökohtainen palaute kunkin vahvuuksista ja heikkouksista yrittäjänä toimimisessa. Se ei ole psykologinen älykkyystesti. Sen tavoite on tarvittavien kykyjen kehittäminen.

Kyselyn täydennykseksi käyttäjä saa internetissä todistuksen, jossa on myös testitulokset.

Mitä tehdä testin jälkeen?

Tämän testin avulla voidaan kehittää yksilön tietoisuutta vahvuuksista ja heikkouksista toimia yrittäjänä (uuden yrityksen perustajana tai liiketoiminnan

kehittäjänä) ja organisaation sisäisenä yrittäjänä toimimisesta. Tämä voi olla pohjana henkilökohtaiselle kehityssuunnitelmalle. Tämä henkilökohtainen, räätälöity kykyjen kehittämissuunnitelma voi koostua seuraavista seikoista:

- Opintojaksoille, seminaareihin ja valmennukseen osallistuminen
- Lyhyt- tai pitkäaikainen työkokemus yrityksistä
- Valmentajan tai mentorin kanssa työskentely kokemusten jakamiseksi ja pohtimiseksi
- Ammattikirjallisuuden ja aikakauslehtien lukeminen
- Vastausten etsiminen internetistä
- Oppimisryhmään osallistuminen kokemusten jakamiseksi ja pohtimiseksi tai oppiminen yhdessä tietyn yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi (kuten esimerkiksi tenttiin osallistuminen)
- Yksilöllinen työskentely henkilökohtaisen valmentajan kanssa

Henkilökohtainen kehityssuunnitelma sisältää seuraavia seikkoja:

- Mitkä ovat tärkeimmät henkilökohtaiset vahvuuteni ja heikkouteni (keskittyen erityisesti yrittäjyysominaisuuksiin)?
- Mitä henkilökohtaisia vahvuuksia tulisi vahvistaa?
- Mitä heikkouksia tulisi vähentää tai poistaa?
- Kaikkia kykyjen ja taitojen kehittämismahdollisuuksia ajatellen, mikä olisi niistä sopivin tietyn taidon, osaamisen, vahvuuden/heikkouden kehittämiseksi?
- Mitä valmennus- ja konsultointimahdollisuuksia on olemassa? Millä ehdoilla (osallistumismaksut, majoituskulut, matkakulut, valmennuksen kesto, valmistautumiseen tarvittava aika)?
- Minkä valitsen?
- Milloin osallistun?

Tällainen henkilökohtainen kehityssuunnitelma voidaan esitellä ja jakaa osallistujille. Tietysti, vaikutus kasvaa huomattavasti jos tarjotaan myös

henkilökohtaista ja uravalmennusta. Siksi testi voi olla uraohjauksen perusta ja henkilökohtaista kykyjen kehittämissuunnitelmaa voidaan käyttää valmennuskerran/valmennuskertojen yhteenvetona ja tulosten siirtäjänä käytännön toimenpiteiksi.

DIFFERENTIAALIANALYYSI

ECENT-testin käyttäminen antaa myös mahdollisuuden seurata ja arvioida yrittäjyyskoulutuksien laadun ja tehokkuuden mittauksia (Entrepreneurship Education Measures, EEM) sen lisäksi että sitä voidaan käyttää yksilöinä ja henkilökohtaiseen itsearviointiin.

Tämä testi ohjaa saavuttamaan ja arvioimaan yrittäjyysominaisuuksien ja -taitojen keskeisiä elementtejä, erityisesti niitä, jotka viittaavat yrittäjyyden kannalta relevantteihin kriteereihin henkilökohtaisissa ominaisuuksissa, suoriutumismotivaatiossa, asennoitumisessa ja yrittäjämäisen käyttäytymisen teoreettisen ja käytännönläheisen lähestymisen kysymyksissä

ECENT on merkittävä työkalu mitattaessa niitä muutoksia, jotka on saatu aikaan yrittäjyyskoulutuksella ja sen tulosten mittaamisella erityisesti silloin kun yrittäjyyskursseissa, valmennuksessa tai oppilaitosten (koulut, ammatilliset oppilaitokset, ammattikorkeakoulut ja yliopistot) koulutuksen sisällössä ei keskitytä pelkästään vain kognitiivisen tiedon lisäämiseen yrityksen hallinnosta, yritystaloudesta, laskentatoimesta, markkinoinnista jne. vaan tavoitellaan myös yrittäjämäisen käytöksen tukemista ja kehittämistä.

Esimerkkejä ECENT-testin käytöstä

Yliopiston kurssin keskeisenä aiheena on yrittäjyyskoulutus.

Opiskelijat voivat tehdä kollektiivisesti itsearviointitestin ennen kurssin ja opetuksen alkua.

He saavat omat arviointinsa, jotka ovat vain opiskelijoiden itsensä saatavilla tässä muodossa.

Opettajat tai koulutusorganisaatio saa tietosuojatun ryhmäkohtaisen yhteenvedon ryhmän arvioinnin tuloksista keskiarvoineen, variansseineen, muuttujien jakaumineen jne.

Tämä mittaus toistetaan yrittäjyyskoulutuksen päätyttyä esim. vuoden tai kahden kuluttua.

Keskiarvon muutos (yhdessä varianssien, muuttujien jakaumien jne. kanssa) antaa tietoa muutoksista, jotka ovat syntyneet sekä kognitiivisen tiedon lisääntymisessä että yrittäjyysominaisuuksiin olennaisesti liittyvissä henkilökohtaisissa ominaisuuksissa.

Erlaisia mahdollisuuksia toteuttaa arviointi

Tulokset antavat mahdollisuuden monipuolisiin johtopäätöksiin.

A) Viittaaminen väliin tulevaan muuttujaan

Koska muutoksia saattaa tulla ylemmälle yrittäjyysominaisuuksien tasolle tai ei muutoksia lainkaan tai jopa muutoksia alemmalle tasolle, on Entrepreneurship Education Measure (EEM) –mittauksien perusteita tutkittava ja tarvittaessa muokattava.

Erityisesti voidaan olettaa, että kognitiivisen tiedon lisäämisen ja käyttäytymisen ja asenteiden muutoksen suhde voidaan ottaa tarkasteltavaksi, sopeutettavaksi ja optimoitavaksi väliin tulevan muuttujan suhteen.

B) Vertaaminen muihin yrittäjyyskoulutuksen lähestymistapoihin

Tämän differentianalyysityövälineen toistuva käyttö useassa eri ympäristössä johtaa tietokantoihin, joilla on mahdollistavat tunnetason vertailun EEM:n henkilökohtaisten ominaisuuksien, asenteiden ja suhtautumisen osalta.

Nämä lisätulokset mahdollistavat optimaalisen panostamisen EEM:ään tunnetason tekijöiden suhteen, tukien opetuspoliittista positiivista kehitystä yrittäjyyskasvatuksen alueella.

C) Viiteaineisto ja kansainvälinen vertailu

Käyttämällä näitä työkaluja Euroopan laajuisesti voidaan vertailla erilaisia yrittäjyyskoulutuksia ja niiden välisiä eroja tehokkuudessa erilaisissa kulttuuri- ja kansallisissa ympäristöissä. Tällä voi olla merkittävä lisäarvo etsittäessä vetovoimaa yrittäjyyteen ja tarkasteltaessa yrittäjyyttä globaalisti. (Global Entrepreneurship Monitor).

VII. HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ

ITÄVALTA

A. Links und Portale

Die **Wirtschaftskammern** und ihre **Gründerservice-Stellen** sind für Gründungsinteressenten die wichtigsten Ansprechpartner. Wichtige Informationen können auch über das WK-Internetportal für Gründer abgerufen werden. Es besteht auch die Möglichkeit, gratis einen Business-Planer (Plan4you easy) downzuloaden. Weiters gibt es Seminarprogramme für Gründungsinteressenten (**WK-Gründerakademie**) sowie die **Jungunternehmerakademie** der **Wirtschaftsförderungsinstitute (WIFI)**, Leitfäden zur Unternehmensgründung und Beratung.

<http://www.wko.at>

Junge Wirtschaft

<http://www.jungewirtschaft.at>

Die Junge Wirtschaft ist das Netzwerk für Jungunternehmer, um Kontakte zu knüpfen. Hier findet man Gleichgesinnte aber auch Kunden, Lieferanten und Kooperationspartner. Das Gründer-Service der Wirtschaftskammern bietet Unternehmensgründern, Betriebsnachfolgern und Franchise-Nehmern professionelle Unterstützung beim Start ins Unternehmertum

i2b - Ideas to Business Businessplan-Wettbewerb

Gründungsinteressierte, die glauben, über eine gute und vor allem innovative Idee Geschäftsidee zu verfügen und diese eventuell auch in die Tat umsetzen wollen, können dies beim Business-Plan-Wettbewerb von i2b ausprobieren. Hier können in drei Stufen, beginnend bei der ersten groben Geschäftsidee bis zum ausgearbeiteten Gründungsplan, Businesspläne eingereicht werden. Sie erhalten Feedback durch Experten, die besten Businesspläne werden prämiert. Ein Handbuch zur Vorbereitung von Business-Plänen ist als download erhältlich.

First Tuesday Austria

<http://www.firsttuesday.at/>

Bei den First Tuesday Veranstaltungen treffen sich Gründer, Investoren und Dienstleister aus dem E-Business, um Kontakte zu knüpfen. Networking ist TOP bei First Tuesday: Kontakte aufbauen, Kontakte pflegen, mit vielen verschiedenen Gesprächspartnern Ideen und Business-Karten austauschen.

BMWA Das Gründungsservice des Bundesministeriums für Wirtschaft und Arbeit:

<http://www.bmwa.gv.at/BMWA/default.htm>

Das BMWA informiert kostenlos über Gewerberecht, Genehmigungen und Förderungen, kurz über alle Schritte und Voraussetzungen bei der Unternehmensgründung und vermitteln Kontakte zu den Experten der entscheidenden Stellen. Das Service "Unternehmensgründung" im Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit ist eine Informations- und Vermittlungsagentur. Gleichzeitig ist es eine Drehscheibe zu einer Reihe von externen Einrichtungen wie Wirtschaftskammer, Sozialversicherungsanstalt oder zur Austria Wirtschaftsservice GmbH.

TIG Technologie Impulse Gesellschaft

<http://www.tig.or.at>

Die Technologie Impulse Gesellschaft (TIG) ist eine privatwirtschaftlich organisierte Forschungs- und Technologie-Förderungsgesellschaft im Eigentum des Bundes. Sie entwickelt und betreut Programme und Projekte zur Intensivierung der Kooperation zwischen Unternehmen und Universitäten, Forschungsinstituten und Fachhochschulen, Technologie- und Gründerzentren sowie zur Steigerung innovativer Firmengründungen.

Austrian Wirtschaftsservice GmbH

<http://www.awsg.at/>

Die Austria Wirtschaftsservice Gesellschaft mit beschränkter Haftung gibt es seit 1. Oktober 2002. Sie ist entstanden durch die Verschmelzung der Finanzierungsgarantie-Gesellschaft mit beschränkter Haftung (FGG) mit der BÜRGES Förderungsbank Gesellschaft m.b.H. (Bürges).

B. Tipps für Literatur und Praxisleitfäden zur Gründung

Leitfäden zur Unternehmensgründung sind über die Wirtschaftskammern www.wkoe.at erhältlich.

Das Handbuch zum Businessplanwettbewerb von i2b und GO (Gründeroffensive) ist unter www.i2b.at erhältlich.

Gründungsleitfäden sind auch bei den meisten Banken erhältlich.

Kailer, N./Weiß, G.: Gründungsmanagement kompakt. Von der Idee zum Businessplan. Linde. Wien 2007.

SAKSA

A. Links und Portale

www.existenzgruender.de

Existenzgründungsportal des Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie

www.dgfev.de

Das DGF ist das bundesweite Kompetenznetzwerk von Expertinnen im Themenfeld Existenzgründung von Frauen.

www.foerderdatenbank.de

Mit der Förderdatenbank des Bundes im Internet gibt die Bundesregierung einen vollständigen und aktuellen Überblick über die Förderprogramme des Bundes, der Länder und der Europäischen Union.

www.juniorprojekt.de

Wirtschaft ist ein spannendes Thema, für das sich immer mehr Schülerinnen und Schüler interessieren. Wer frühzeitig lernt, was sich hinter Begriffen wie Bilanz, Gewinn oder Marketing verbirgt, weiß schneller, worauf es in der Wirtschaft ankommt. Wirtschaftliche Zusammenhänge verständlich zu machen, ist somit auch eine wichtige Zukunftsaufgabe. Das Schulprojekt JUNIOR bringt jungen Menschen dieses Grundwissen näher.

www.liquide.de

Liquide bietet Informationen zu Bildungsanbietern in ganz Deutschland.

www.wis.ihk.de

19079 Seminare, sämtliche IHK-Prüfungen und Weiterbildungsprofile, Trainerübersicht und generelle Weiterbildungsinformationen

www.kfw-beraterboerse.de

Kleine und mittelständische Unternehmen haben oft Probleme, einen qualifizierten Unternehmensberater zu finden, der zu Ihrem Unternehmen und Ihrer Fragestellung paßt. Dieses Problem löst die Beraterbörse der KfW Mittelstandsbank, die in Zusammenarbeit mit dem Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie entwickelt wurde.

www.nexxt-franchiseboerse.org

Als Franchise-Geber möchten Sie Ihr Franchise-System in der Franchisebörse des nexxt-Portals anbieten oder Sie möchten sich als Franchise-Nehmer selbständig machen und suchen ein Franchise-System.

B. Tipps für Literatur und Praxisleitfäden zur Gründung

www.existenzgruender.de/downloadcenter/

Das Downloadcenter des BMWi-Existenzgründungsportals

Bombita, Ralf / Köstler, Bernhard / Steindl, Hermann: Steuerwissen für Existenzgründer, 2004, EUR 13,00.

Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit (Tel. 01888 615-4171): Softwarepaket 7.0 für Gründer und junge Unternehmen, Bonn 2004, kostenlos.

Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit (Tel. 01888 615-4171): Starthilfe. Der erfolgreiche Weg in die Selbständigkeit, Bonn 2004, kostenlos.

Cremer, Udo: BWL für Einsteiger, Aufsteiger und Existenzgründer, 2002, EUR 15,90.

Deutscher Industrie- und Handelskammertag (DIHK) (Tel. 0228 4222-433): Existenzgründungs-Ratgeber, Schritt für Schritt zum eigenen Unternehmen, Berlin 2004, EUR 16,00.

Deutscher Sparkassenverlag (Hrsg.): Checkliste für Existenzgründer. Eine Planungshilfe zur Unternehmensgründung, Stuttgart 2002, gegen Schutzgebühr.

Deutscher Sparkassenverlag (Hrsg.): Selbständig und erfolgreich sein. Ein Leitfaden für Existenzgründer, Stuttgart 2002, gegen Schutzgebühr.

Günter, Mario: Existenzgründung mit eBay, 2004, EUR 14,95.

Maikranz, Frank: Das Existenzgründungs-Kompendium; Die wichtigsten Regeln auf dem Weg in die Selbständigkeit, Berlin 2002, EUR 39,95.

Nussbaum Cordula / Grudde, Hauße: Die 100 häufigsten Fallen nach der Existenzgründung (mit CD-Rom), 2004, EUR 26,90.

Wittmann, Robert G.: Unternehmensstrategie und Businessplan, 2004, EUR 10,00.

SUOMI

A. INTERNET-SIVUT

Alla on joukko linkkejä, joista on hyötyä yrityksen perustamista suunnittelevalle. Yrittäjäksi aikovan kannattaa olla yhteydessä myös alueensa elinkeinoviranomaisiin ja yritystoimintaa ja sen käynnistämistä tukeviin organisaatioihin.

www.savonia.fi

Savonia-ammattikorkeakoulun sivusto. Ammattikorkeakoululla on yrittäjyyteen liittyvää koulutusta mm. liiketalouden alalla. Yrittäjäkoulutusta voi hankkia osana tutkinto-opiskelua, avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijana tai erityisillä yrityskursseilla. Kuopiossa ja Varkaudessa toimii opiskelijoiden perustamat yritykset, joissa voi työskennellä osana opintoja.

www.innosuomi.fi

Innosuomi edistää käytännönläheisesti ja jatkuvasti uudistuen luovuutta, osaamista, yrittäjyyttä ja yhteistyötä Suomessa.

www.yrittajat.fi

Suomen Yrittäjät – järjestön sivusto. Sisältää tietoa järjestöstä ja sen palveluista, yrittäjän asemasta sekä yritystoiminnasta.

www.ytj.fi

Patentti- ja rekisterihallinnon sekä Verohallinnon yhteinen tietojärjestelmä.

www.yritysosas.com

Koko Suomen kattava valtakunnallinen yrityshakupalvelu, jossa on sekä älykäs yrityshaku että aihealueittain jaoteltu yrityshakemisto.

www.sbb.fi

SBB- Solutions for Business and Brains Oy:n sivusto. Sisältää tietoa taloushallinnon ohjelmista.

www.prh.fi

Patentti- ja rekisterihallituksen sivusto. Sisältää tietoa yrityksen perustamiseen liittyvistä ilmoituksista ja lomakkeista.

www.vero.fi

Verottajan sivusto. Sisältää tietoa yrittämiseen liittyvistä veroasioista ja ilmoituksista.

www.uusyrityskeskus.fi

Uusyrityskeskusten sivusto. Sisältää tietoa niiden palveluista ja toiminnasta.

www.yrityshautomo.com

Länsi-Uudenmaan Yrityshautomon sivusto. Sisältää tietoa yrityshautomon palveluista ja toiminnasta.

www.yrittajanetera.fi

Työeläkevakuutusyhtiö Eteran sivusto. Sisältää tietoa vakuutusten lisäksi yrityksen perustamisesta ja kehittämisestä.

www.te-keskus.fi

Työvoima- ja elinkeinokeskusten sivusto. Sisältää tietoa niiden palveluista ja toiminnasta.

www.keskuskauppakamari.fi

Keskuskauppakamarin sivusto. Sisältää tietoa kauppakarien palveluista ja toiminnasta.

www.opintoluotsi.fi/Yrittäjyys/

Opetusministeriön sivusto. Sisältää tietoa yrittäjyydestä.

B. KIRJAT

Yrityksen perustajan opas- Silta yrittäjyyteen (Edita 2006 Helsinki)

Monipuolinen opas yrityksen perustajalle.

Yrityksen perustajan opas, Keskuskauppakamari 2007

Konkreettisia ja käytönnönläheisiä ohjeita yrityksen perustajalle

PUOLA

A. Linki i portale

http://www.nbportal.pl/pl/np/klub_przedsiębiorczosci

Analiza rynku - ustalenia luki rynkowej

Zarejestrowanie działalności gospodarczej

Biznes plan

<http://www.tenjaras.webpark.pl/przedsiębiorczosc.html>

Ogólnie o przedsiębiorczości.

Czy jesteś przedsiębiorczy

Jakie są cechy człowieka sukcesu?

Czym jest kreatywność?

Niektóre przeszkody wykorzystania inwencji

<http://www.fep.lodz.pl/>

Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości

Działalność Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości

Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości od 15 lat wspiera sektor edukacji poprzez realizację programów stypendialnych dla najlepszych studentów, sponsorowanie wydawnictw, organizowanie i wspieranie konferencji i konkursów, wspieranie akredytacji programów i uczelni, propagowanie aktywnych metod nauczania oraz inne inicjatywy na rzecz poprawy dostępności i jakości kształcenia polskiej młodzieży.

Celem programów realizowanych przez Fundację jest wyrównywanie szans edukacyjnych młodych Polaków w kraju i w skali międzynarodowej. Zorientowane są one na zwiększenie dostępności studiów dla młodzieży pochodzącej ze wsi i małych miast oraz zapewnienie polskim studentom porównywalnego poziomu wykształcenia, tak aby mogli oni skutecznie konkurować na międzynarodowym rynku pracy.

Od 1996 roku działalność Fundacji jest finansowana wyłącznie przez stronę amerykańską: do 2000 roku tylko przez Polsko-Amerykański Fundusz Przedsiębiorczości, zaś od 2001 roku przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności.

<http://www.parp.gov.pl/>

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) jest agencją rządową podlegającą Ministrowi właściwemu ds. gospodarki. Powstała na mocy ustawy z 9 listopada 2000 roku o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Zadaniem Agencji jest zarządzanie funduszami pochodzącymi z budżetu państwa i Unii Europejskiej, przeznaczonymi na wspieranie przedsiębiorczości i rozwój

zasobów ludzkich, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw.

Celem działania Agencji jest realizacja programów rozwoju gospodarki, zwłaszcza w zakresie wspierania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, eksportu, rozwoju regionalnego, wykorzystania nowych technik i technologii, tworzenia nowych miejsc pracy, rozwoju zasobów ludzkich oraz przeciwdziałania bezrobociu.

B. LITERATURA

Cieślik J., 2007, Przedsiębiorczość dla ambitnych, Wyd. WAIP.

Rachwał T., 2005, Podstawy przedsiębiorczości. Słownik, Nowa Era.

Korba J., Biernacka M., Smutek Z., 2005, Podstawy przedsiębiorczości. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum, Operon.

Stańda B., Wierzbowska B., 2005, Bądź przedsiębiorczy Podręcznik szkoły ponadgimnazjalne, PWN Wydawnictwo Szkolne.

Sobiecki R., 2005, Podstawy przedsiębiorczości w pytaniach i odpowiedziach. Podręcznik, Difin.

Nowel E., 2004, Procesy komunikacyjne Zeszyt ćwiczeń, Program PARTNER. Wydawnictwo pedagogiczne znp.

Stańda B., Wierzbowska B., 2002, Testy dla Ciebie. Przedsiębiorczość. PWN Wydawnictwo Szkolne

Stańda B., Wierzbowska B., 2002, Przedsiębiorczość Podręcznik, PWN Wydawnictwo Szkolne

Stańda B., Wierzbowska B., 2002, Przedsiębiorczość Program nauczania, PWN Wydawnictwo Szkolne

Mikina A., Sienna M., 2002, Przedsiębiorczość - klucz do sukcesu. Podstawy przedsiębiorczości dla Liceum Ogólnokształcącego, Liceum Profilowanego i Technikum, Rea

ESPAÑA

A: Websites:

www.emprededorxxi.es

www.barcelonanetactiva.com

www.aijec.es

www.creaciondempresas.com

www.ceei.es/qce/

B: Books:

FERNÁNDEZ ESQUINAS, MANUEL I RUÍZ RUÍZ, JORGE. *Los jóvenes y la creación de empresas: actitudes y comportamientos emprendedores en la juventud andaluza*. Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, 2006. 355 p. ISBN 84-00-08425-X.

DIRUBE MAÑUECO, JOSÉ LUIS. *Quiero ser empresario!: doce entrevistas para conocer las competencias clave*. Madrid: Ediciones Díaz de Santos, 2006. 244 p. ISBN 84-7978-795-3.

Jorge Moreno, Justo de [ET. AL.]. *Emprendedores y espíritu empresarial en España: en los albores del siglo XXI*. Madrid. Marcial Pons, Ediciones Jurídicas y Sociales, S.A. , 2004. 224 p. ISBN 84-9768-129-0.

Informe ejecutivo GEM España 2005 [En línea]. [Madrid]: The Global Entrepreneurship Monitor, [2006]. [Fecha de consulta: 26/02/2007]. Disponible en: <http://www.ie.edu/gem/documentos/informes_nacionales/informeGEM05.pdf>

MATEO CAMPOY, DANIEL. *Gestión emprendedora: estrategias y habilidades para el emprendedor actual*. Vigo: Ideaspropias Editorial, 2006. 208 p. ISBN 84-9839-007-9.

Boletín de Estudios Económicos. Vol, LXI Diciembre 2006 Núm. 189. Dossier: EMPRENDEDORES. Universidad de Deusto.

RAHE, M., MORALES, C. Emprendedores y emprendedoras en España. Competencias

para el éxito. Revista Dirigir Personas. N 43 Marzo 2007.

SVEITSI

A: Liens utiles pour la Suisse

Faits et chiffres sur l'entrepreneuriat en Suisse: www.kmu.unisg.ch

Guichet en ligne pour la création d'entreprise: www.pmeinfo.ch

Formation pour entrepreneurs et managers: www.venturelab.ch

Accompagnement Genilem: www.genilem.ch

Développement économique Suisse Occidentale: www.dews.ch

Initiative Start-up de la Commission pour la Technology et l'Innovation:
www.ktistartup.ch

Association Suisse des Parcs Scientifiques et Incubateurs: www.swissparks.ch

Aide à la création du business plan: www.credit-suisse.ch, www.ubs.ch

Index central des raisons de commerce: www.zefix.admin.ch

Centre patronal: www.centrepatronal.ch

B: Livres

Apprendre à entreprendre par Alain Fayolle, 2004.

L'art de se lancer: Le guide tout terrain pour tout entrepreneur par Guy Kawasaki, 2006.

Concevoir et lancer un projet: de l'idée au succès par Raphaël cohen, 2006.

Le monde est à nous: tour du monde des nouvelles idées de business par Laurent Edel et Chine Lanzmann, 2004

Gagner sa vie en se faisant plaisir par Laurent Edel et Chine Lanzmann, 2007.

Créer sa boîte pour les nuls par Laurence de Percin, 2007.

SKOTLANTI

A: Websites:

www.dundeecollege.ac.uk
www.careers-scotland.org.uk
www.getintobusiness.careers-scotland.org.uk
www.bgateway.com
www.abertay.ac.uk
www.dundee.ac.uk
www.scottishenterprise.com
www.dundeeandanguschamber.co.uk
www.scottishchambers.org.uk
www.btheboss.org
www.sfe.org
www.sfe.org
www.talentscotland.com
www.visitscotland.co.uk
www.womenahead.com
www.busybees.co.uk
www.businessmentoringScotland.com
www.sie.ed.ac.uk

Leonardo da Vinci

Hanke on rahoitettu Euroopan komission tuella.

Tästä julkaisusta (tiedotteesta) vastaa ainoastaan sen laatija, eikä komissio ole vastuussa siihen sisältyvien tietojen mahdollisesta käytöstä.

**Your Future -
Your PROFIT**
ECENT

European Certificate in Entrepreneurship
Using information technology to enhance business development

www.ecent.org

Education and Culture

Leonardo da Vinci

This project has been funded
with support from the European Commission

AGREEMENT n° 2005 -A/05/B/F/PP-158.222